VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Lai žino pasaulis, kad visa li[illegible] tauta niekuomet neišsižadės Vilniaus, kurį jų protėviai [illegible] ir iš kurio tėvynės laisvę skelbė.

LII. METAI. 230 (521) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., SP ALIŲ-OCTOBER 6 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY OCT 7 - 1938

SPĖJAMA, KAD SOVIETŲ-PRANCŪZŲ SUTARTIS BUS NUTRAUKTA

ŠIANDIEN

Smerkia Chamberlainą Hitlerio dėdė Mauras atliko darbą . . .

Š. E. VITAITIS

Vis tik Anglijoj yra stipri opozicija Chamberlaino politikai, kuria jis laimėjo tam tikrus Hitlerio ir Mussolinio pažadus Anglijai Čekoslovakijos sudraskymo kaina. Jo politikai priešinasi ne tik darbiečiai ir liberalai. Stiprių priešininkų jis susilaukė ir iš pačių konservatorių tarpo.

Atsistatydinęs laivyno ministeris Duff Cooper tiesiog kaltina Chamberlainą nusilenkimu brutalinei jėgai vien dėlto, kad pasaulinį karą nutęsus kiek tolimesniam laikui. Esą Chamberlainas ne taiką su diktatoriais pasirašęs, bet tik paliaubas padaręs. Taip pat seniaus atsistatydinęs užsienių reikalų ministeris Edenas smarkiai kritikuoja Chamberlaino politiką.

Chamberlainas kaltinamas Britų imperiją pavedęs diktatorių malonei. Jo kritikai tikrina, kad Britų imperijai anksčiau ar vėliau prisieis labai brangia kaina atpirkti ši Chamberlaino politika.

Tuo tarpu Chamberlainas sakosi, kad jis neturi ko gėdytis ar apgailėti. Jis pašalinęs artimo pražūtingo karo pavojų ir tuo esąs patenkintas.

Chamberlaino supratimu, sunaikinimas totalitarinių valstybių galios būtų labai brangiai kainavę žmonių gyvybėmis ir sunaikintu turtu. Net visa mūsų civilizacija būtų patekus pavojun. Todėl jis ieškojęs bendros kalbos, bendro supratimo su diktatoriais.

Kadangi visi karo bijo, tad ir Chamberlaino žygis susitarimui su diktatoriais randa nemažo pritarimo Anglijoje ir visame pasaulyje.

Hitlerio motinos brolis, Alois Kozelski, kuris gyvena East Bernard, Texas, sako Hitleris sieks daugiau teritorijos Vokietijai. Sekančiu Hitlerio žygiu gali būti Prancūzijos ar net Anglijos žemių grobimas.

Kozelskis, kuris yra 76 metų amžiaus ūkininkas, sakosi pažįstąs Hitlerio karakterį iš mažens. Tokio karakterio žmonėms nesvarbu milijonai žmonių gyvybių by tik jie pasiekia užsibrėžto tikslo.

Dėdė Kozelskis sako, jis žinąs Hitlerį kaipo didelį ignorantą. Todėl jis tepajėgia tik vienpusiškai protauti. Tokiam žmogui galia viską reiškia ir jis prieš nieką nesustos, kad pasiekti galios ir valdžios.

Ne kokį liūdymą apie savo seserėną dėdė Kozelskis pateikia. Be abejonės Hitleris labai puikiai savo dėdei padėkotų už tai, jei tik galėtų jį pagrobti į savo nagus.

Mauras atliko paskirtą darbą, mauro daugiau nereikia. Taip atsitiko ir su Hitlerio pakaliku, sudetų vadu Konradu Henleinu.

Berlyno žinios skelbia, kad Hitleris rengiasi paskirti atplėštos nuo Čekoslovakijos Sudetijos viršininku buvusį Čekoslovakijos parlamento narį Hans Krebs. Berlyne kalbama, kad Henleinas jau atliko savo darbą ir daugiau nereikalingas.

Galimas daiktas, kad šis Hitlerio mauras neužilgo ir dienos šviesos nematys. Valstybių išdavikai visuomet negarbingai savo mizerną gyvenimą baigia.

Vargiai Hitleris užmirš, kad šis nelaimingas sutvėrimas iki pereito pavasario dėjosi karštu demokratijos šalininku. Jis savu laiku net rašė, kad fašizmas ir Vokietijos nacizmas negali būti importuoti į demokratinę Čekoslovakiją.

Vos tik pereitų metų lapkričio mėnesyje Henleinas pareiškė, kad yra nesąmonė tikėtis bet kokio gerbuvio diktatūrų valdomose šalyse. Tik pereitą pavasarį staiga jis pasikeitė ir pradėjo arogantiškai reikalauti autonomijos Sudetijos vokiečiams. Pagaliau pradėjo agituoti už visišką prisijungimą prie Vokietijos.

Dabar Hitleriui šis samdinys nereikalingas — jo darbas baigtas.

TIES KARLSBADU SUSIRĖMĖ NACIŲ IR ČEKŲ KAREIVIAI

KARLSBADAS. — Lėtas Čekoslovakijos kariuomenės pasitraukimas iš Vokietijos okupuojamos Sudetų teritorijos dalies, ko tik neprivedė šių dviejų valstybių kariuomenės prie incidento, netoli nuo Karlsbado. Vokiečiai skubiai žengdami pirmyn prisiartino netoli miesto, kuriame tuo momentu dar buvo Čekoslovakijos kariuomenė. Kariuomenės grupėms prisiartinus iš abiejų pusių buvo paleista šūviai. Kariuomenės buvo pradėję kastis apkasus ir netrukus būtų prasidėję mūšiai.

Tada čekoslovakai pasiuntė savo pasiuntinį pas vokiečių kariuomenės dalies vadą, kuris kartu su juo nuvažiavo į Karlsbadą, kur buvo nutarta paskirti abiejų komisiją, kuri šį reikalą ištirtų.

ITALAI LIETUVOJE PERKA BULVES

KAUNAS. — Viena didelė italų importo bendrovė Lietuvoje užpirko šių metų derliaus 1 tūkst. 500 tonų bulvių, kas sudaro apie pusę kontingento. Kitą dalį kontingento reikėtų išpildyti pavasarį, bet tada Lietuvoje sunku gauti bulvių arba jos yra daug brangesnės negu rudenį, todėl Lietūkis taraisi su italų firma visą bulvių kontingentą išpildyti rudenį.

Lietuvių rašytojų profesijos

KAUNAS. — Iš šimto vyresniųjų ir jaunesniųjų rašytojų (80 L. Rašyt. Dr-jos narių ir 20 ne narių) yra: mokytojų — 19; žurnalistų — 17; aukštesnių ir žemesnių kategorijų vald. ir privat. tarnautojų — 16; tik iš rašytojo darbo gyvena — 11; profesorių — 6; pensininkų — 5; artistų, dramaturgų — 4; be profesijos — 3; dvasiškių — 3; gimnazijų ir bendrovių direktorių, inspektorių — 3; studentų — 3; bibliotekų ved. — 2; advokatų — 1; agronomų — 1; diplomatų — 1; vaistininkų — 1.

ŽYDI VYŠNIOS

ŠIAULĖNAI. — K. Mikalčiaus, gyv. Šiaulaičių kaimo, sodne matyti keistas reginys. Vienos vyšnios yra išsirpusios, uogos juodos, o ant tos pačios šakos matyti ir žiedų. Taigi, ant vieno medžio yra drauge ir uogos ir žiedai.

— Šiemet Didžiosios Lietuvos vandenyse sugauta 390,000 klgr., o jūroje 965,000 klgr. žuvies.

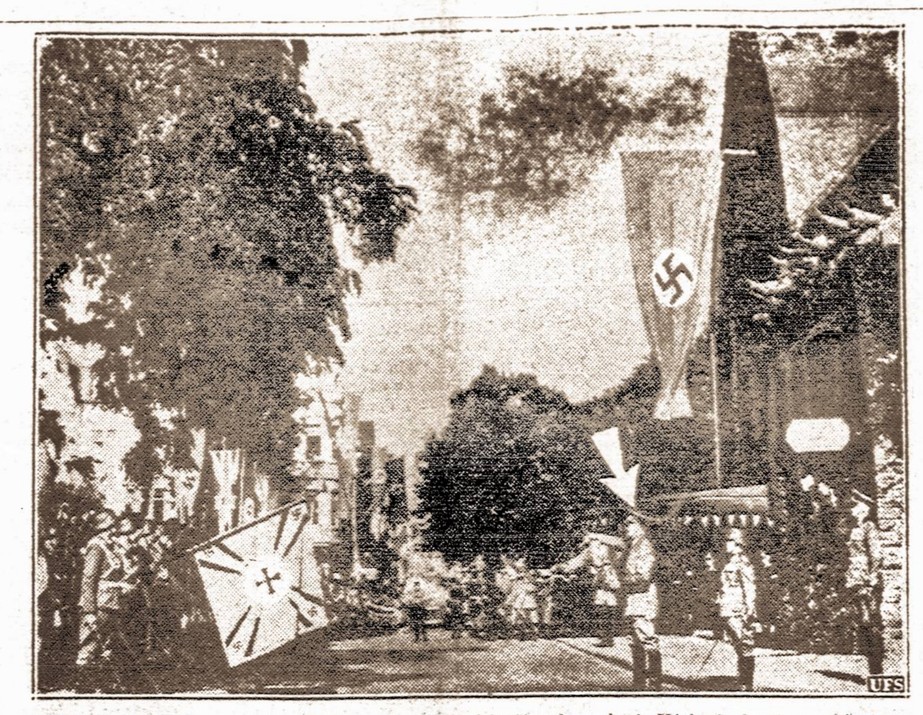

Hitlerio triumfas. — Paveiksle matome Vokietijos kanclerį Hitlerį, kuris užimtų teritorijų gyventojų yra sveikinamas. Šiuo metu Hitleris buvo nuvažiavęs į užimtą Sudetų teritoriją, kur gyventojai jį sutikdami, klojo gėles po jo automobiliu.

SUKILĖLIAI SUSTIPRINO ATAKAS EBRO UPĖS FRONTE

HENDAYE. — Ispanijos sukilėlių artilerija, aviacija ir kitos kariuomenės dalys pradėjo laužti lojalistų pozicijas Ebro upės fronte. Šioje Ispanijos dalyje yra sutraukta pačios stipriausios sukilėlių kariuomenės dalys, kurios ruošiasi dideliam puolimui.

Lojalistai praneša, kad sukilėlių kariuomenės dalys buvo kiek aprimę kada paskutinių savaičių bėgyje Čekoslovakijos krizis buvo pasiekęs aukščiausią krizio laipsnį. Bet pasibaigus Čekoslovakijos kriziui, vėl prasidėjo stiprios atakos.

Tuo pačiu metu sukilėlių karo aviacija padarė kelis oro puolimus ant dviejų sukilėlių uostų: Barcelonos ir Valencijos. Puolimo metu užmušta keli žmonės ir apgadinti trys Anglijos laivai, kurie tuo momentu stovėjo uoste.

— Vilniaus krašto ūkininkai norėjo atvykti pasižiūrėti Telšių ūkio parodos, bet lenkų valdžia nedavė leidimo.

Ieško dingusio amerikiečio

SAINT JEAN DE LUZ. — Amerikos ambasadorius Ispanijai Claude G. Bovers, vakar padėjo ieškoti James P. Larnderio, kuris prapuolė rugsėjo mėnesio 22 dieną. Jis prapuolė kovodamas Ispanijos lojalistų eilėse rytinėje Ispanijos dalyje.

Kitos žinios praneša, kad jis mūšio metu papuolė į sukilėlių rankas, kurie jį laiko belaisvių stovykloje. Amerikos ambasadorius peržiūrėjęs visus amerikiečių sąrašus, kurie šiuo metu yra sukilėlių kalėjimuose, jo pavardės nesurado. Amerikiečiai kaliniai yra laikomi Burgos mieste.

LAUKIAMA ATVYKSTANT RUSIJOS LIETUVIŲ

KAUNAS. — Kaip teko patirti, Sovietų vyriausybė jau davė principinį savo sutikimą leisti grįžti apie 30-čiai lietuvių, patekusių į Rusijos koncentracijos lagerius ar kalėjimus. Manoma, kad jie atvyks po keletos savaičių. Atvykstančių tarpe būsią ir penketas kunigų.

PERU IR ECUADORAS NUTRAUKĖ DERYBAS

WASHINGTONAS. — Šimtmečio senumo teritorijalis ginčas tarp Peru ir Ecuadoro valstybių, nutrauktas, nes abiejų valstybių bendra komisija, kuri buvo paskirta prieš du metus ir visą tą laiką vedė derybas, nieko gero nenutardama.

Peru ir Ecuadoro vyriausybės susitarė, kad tų delegacijų darbas yra netinkamas ir kad, jei tolimesnės derybos bus vedamos, jas ves ir tarp savęs tarsis abiejų valstybių užsienių reikalų ministeriai.

Daromi nauji rūbai kariuomenei

WASHINGTONAS. — Netrukus Amerikos kariuomenė pradės vartoti naujus rūbus, kuriuos pagamino kariuomenės chemikai savo laboratorijose.

Šie rūbai bus padaryti iš vilnų, kurios yra specialiai paruoštos laboratorijose ir jos nesibijo lietaus. Iš šių vilnų pasiūti rūbai, juos sulijus nesusitraukia.

Viduryje Atlanto. — "Moteriškė išpuolė" — pradėjus žmonėms šaukti ant grįžtančio iš Europos laivo, Deutschland, kuris tuo metu buvo viduryje Atlanto vandenyno buvo nuleista gelbėjimo valtis, kuri ją išgelbėjo. Išpuolusioji moteriškė buvo Martha Bach, 37 metų iš Hubbard Woods, Ill.

PRANCŪZIJOS PREMJERAS DALADIER PRAŠO DIKTATORIAUS TEISIŲ

Kaltina Prancūziją Neužtarimu Čekoslovakijos

Palaikys Santykius su Italija

MASKVA. — Maskvoj išeinantis prancūzu kalba laikraštis "Journal de Moscou", kuris laiks nuo laiko paskelbia Rusijos užsienių politikos kryptį, šiomis dienomis praneša, kokį įspūdį paliko Rusijos diplomatiniuose sluoksniuose paskutiniai įvykiai ir kaip Rusija žiūri į tolimesnius santykius su Prancūzija.

Laikraštis rašo "neturi ilgiaus sąjungininku Europoje išskiriant Angliją". Savaime aišku, kad Rusija nelaiko save daugiaus Prancūzijos-Rusijos sąjungos partnere, nesutikdama su paskutiniais įvykiais Europoje.

"Tarptautinė visuomenės opinija sakyte sako, kad ji klausia — Kiek yra vertas Prancūzijos žodis, kada ji kreipėsi į Rusiją Čekoslovakijos reikalu ir kiek ji įvertina Prancūzijos-Rusijos paktą?" klausia "Journal de Moscai".

Toliaus laikraštis klausia — "kokia gali būti Rusijai nauda ateityje iš sutarties su Prancūzija, kuri atmetė savo nutarimą sutartį su Čekoslovakija — sutartį kuri buvo padariusi ją daug stipresne nei ji dabar yra".

Be to laikraštis pabrėžia, kad nei Čekoslovakija, nei Rusija, kurios Prancūzija buvo prašiusi padėti Čekoslovakijos reikaluose, nebuvo atstovaujama Miuncheno konferencijoje.

"Išvada yra aiški", rašo laikraštis, "kad Prancūzija pati savo noru nepasitarus su Rusija, anuliavo Čekoslovakijos-Rusijos sutartį, kuri buvo dalimi Rusijos-Prancūzijos sutartimi".

PARYŽIUS. — Vakar įvykusiame Prancūzijos parlamento posėdyje, po didelių ginčų, vis tik ministeriui pirmininkui Daladierui ir užsienių reikalų ministeriui Bonnetui buvo pareikštas pasitikėjimas 353 balsais prieš 75 balsus.

Paskutinių kelių dienų džiaugsmingas minių šūkavimas, kuris pasireiškė po Miuncheno konferencijos, kurioje, nežiūrint kokia kaina Europoje buvo pasiekta ramybė, pasireiškė ir parlamento nariuose.

Ministeriui pirmininkui Daladierui ir užsienių reikalų ministeriui Bonnetui įėjus į parlamento posėdžių salę, parlamento atstovai juos pasitiko džiaugsmingu pasveikinimu.

Daladieras pasinaudodamas minios entuziazmu dabartiniu momentu ir jų sutikimu su taikos palaikymu, jis savo kalboje ir pradėjo pirmiausiai nuo visuomenės nusistatymo. Jam pradėjus šia tema kalbėti parlamento nariai pradėjo džiaugsmingai šūkauti. Tada Daladieras pradėjo atsargiai pasakoti paskutinius Europos įvykius pradedant balandžio mėnesiu, kada jis ir ministeris Bonnetas kreipėsi į Anglijos vyriausybę ir sutarė su ja bendrai veikti užsienio politikoje.

Kada parlamentas užgyrė Daladiero pasirašytą Miuncheno taikos paktą 535 balsais prieš 75 balsus, buvo pasakytas paskutinis "sudie" Čekoslovakijos Prancūzijos sutarčiai.

Vėliaus Daladieras prašė, kad parlamentas suteiktų jam pusiau diktatoriškas teises iki gruodžio mėnesio, nes Europoje dar galima visko tikėtis. Jis prašęs tu teisių vien dėlto, kaip jis pats sako, kad esant skubiam reikalui, kartais nėra laiko sušaukti parlamento posėdį. Deja, nors parlamentas ir užgyrė jo iki šiol vedamą politiką, bet šiu teisių jam nesuteikė ir trijų ketvirdalių balsu dauguma ji atmetė, nors jis to prašęs tik iki gruodžio mėnesio.

Savo tolimesnėje kalboje jis pareiškė, kad Prancūzija yra pasiruošus palaikyti ko geriausius santykius su Italija, kuri daug prisidėjo prie palaikymo taikos Europoje.

LOJALISTAI PASIRUOŠĘ TAIKINTIS

MARSELIS. — Ispanijos lojalistų vyriausybė ir jos pagelbininkai pradėjo kalbėti, kad, kada Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlainas, Prancūzijos ministeris pirmininkas Daladieras ir Italijos premjeras Benito Mussolinis pabaigė reikalus su Čekoslovakija, dabartiniu momentu ruošiasi pradėti taikinti Ispanijoje lojalistus su sukilėliais.

Iš Ispanijos pranešama, kad vidujinis karas tęsiasi jau trečias metas ir nėra reikalo lieti tiek daug ispanų kraujo. Taip ilgai užsitęsęs karas nieko gero valstybei nedavė tik visiškai nualino visą kraštą.

Ispanijos lojalistai į tai reaguodami, kaip jie patys praneša, nori pradėti taikos derybas su sukilėlių kariuomene, pirm nei įsimaišys kitos didžiosios Europos valstybės.

Bet ar jiems pasiseks susitaikinti su sukilėliu kariuomenės vadu generolu Franko, kuris seniaus yra pasakęs, kad nieko bendro su sukilėliais jis nenorįs turėti iki šie visai besąlyginiai pasiduos jiems.

Bet nei lojalistai, nei sukilėliai nenori visiškai besąlyginiai pasiduoti vieni kitiems.

SIŪLO IMPORTUOTI Į BELGIJĄ SVIESTO

KAUNAS. — Belgai pasiūlė Lietuvai apsiimti importuoti į Belgiją tą sviesto kiekį, kurį ligšiol importuodavo Airija, nes dabar Airija patogesnėmis sąlygomis gavusi progos savo sviestą importuoti į Angliją.

Airija Belgijon įveždavus apie 25% Belgijos sviesto importo.

ORAS

Numatoma: debesuota su galimu lietumi.

Saulė teka: 5:55, leidžiasi: 5:33. Dienos ilgis 11 val. 40 min.

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN, NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 6, 1938. — Number thirty-six

SEIZURE OF VILNIUS DISCUSSED BY MINISTER OF LITHUANIA

States Lithuanian Claims to Historic City

By P. ŽADEIKIS
Minister of Lithuania at Washington, D. C.

My attention was drawn to the article which appeared in the August 17th issue of the New York Times under the title "Poles Tell of Row Lasting 300 Years".

The article in question simply quotes a few sentences from a bulletin published by the Polish Information Bureau at Washington, D. C. Among controversial sentences so quoted is one which, to my mind, is contradictory to the generally known facts, namely, that "Poland seized Vilna from the Bolsheviki and not from the Lithuanians".

The occupation of the Lithuanian capital Vilnius (Vilna or Wilno) by a Polish "rebel" army took place on October 9, 1920. At that time Poland was at war with Soviet Russia, while Lithuania, after signing a peace treaty with Moscow on July 12, 1920, maintained strict neutrality. **The inconsistency of the above referred to statement of the Polish Information Bureau is apparent even from this fact, that Gen. Zeligowski's army of occupation was officially proclaimed in Poland as a "rebel" army; certainly, if at that time Vilnius belonged to the Bolsheviki, there was no sense in calling Gen. Zeligowski a rebel.**

The City of Vilnius is and always will remain dear to the hearts of the Lithuanians not only because it was the capital of the vast Lithuanian Empire of five centuries ago, **(and the seat of the Lithuanian Grand Dukes from Gediminas down to Vytautas the Great),** but also because Vilnius was the cradle and center of the Lithuanian national renaissance and political resurrection: in 1904 the czarist ukase forbidding Lithuanian printing was revoked and Lithuanian societies and newspapers appeared in Vilnius; in 1905 a multitudinous convention of the Russian czarist regine selfrule for Lithuania; during the World War and German military occupation a convention of delegates from all parts of Lithuania took place in Vilnius and elected a National Council, which, on February 16, 1918, proclaimed Lithuania's independence and in the following year, after the Armistice, the first government of independent Lithuania was organized there; most of all because the people of the Vilnius region and the people of independent Lithuania were united racically, culturally and economically for centuries and lived together as one national unit. **Even now, regardless of polonization tides and the so-called plebiscite, the local population deep in their hearts still feel Lithuanian tradition and resent the imposed separation.**

All these facts and reasons undoubtedly also indicate that the seizure of Vilnius by Polish troops was a greater blow to the Lithuanians than to the Bolsheviki.

It is true that the first Lithuanian government soon was forced to retreat to Kaunas because the German military command prevented the organization of an adequate army to resist the Bolshevist invasion. But the following year, in 1920, after concluding the peace treaty with Moscow, the Lithuanian army and governmental departments reentered Vilnius **and legally and actually took possession of it, while the Bolshevist army was in the process of evacuating the City and the region of Vilnius.**

Because of all these facts, Gen. Zeligowski's march on Vilnius and his occupation of it hardly can be viewed as the retaking of Vilnius from the Bolsheviki and not from the Lithuanians. To corroborate this conclusion and in order to reject definitely the above quoted statement of the Polish Information Bureau, may I quote from the Encyclopedia Britannica, which cannot be suspected of favoring Lithuania's cause too much:

"On December 8, 1919, the Supreme Council of the Allies in Paris laid down a provisional eastern frontier for Poland, the so-called 'Curzon Line' which assigned to Poland most territories where the Polish element was in a majority, but excluded mixed and doubtful districts, the principal among these being Vilna City and province which the Bolsheviks, with whom the Lithuanians were then at war, had succeeded in capturing for themselves. The provisional Lithuanian Government fled to Kaunas. Three months later, the Lithuanians by arrangement with the Poles were on the point of recapturing Vilna when it fell to Polish troops (in 1919).

Soon after, the Poles, fighting Russia single-handed, lost not only Vilna, but nearly all their country. Nevertheless the fact of the war changed, and the Poles drove back the Bolsheviks who, no longer able to hold Vilna themselves, handed it to Lithuanian troops (end of Aug. 1920), and from that time forth remained consistent in their recognition of the Lithuanian claim. On Oct. 9, Polish troops under the 'rebel' general Zeligowski recaptured the town thereby breaking the agreement signed at Suvalki in the presence of the military control commission of the League of Nations two days earlier, whereby the Poles recognized the Lithuanian occupation of Vilna and Vilna region. Since then the Lithuanians have never ceased to protest against the Polish occupation of their historic capital, of two-fifths of their historic territory and the alienation of nearly half their historic population. They had the sympathy of the League of Nations".

(ED. NOTE: Italicised sentences indicate portions of this article which were omitted when it was published as a letter to the editor in the New York Times of September 18, 1938).

Gets $2,000 Schoolarship

A Baltimore boy has received a four-year scholarship from Columbia University, valued at $2,000, university authorities announced yesterday. He is Albert Milanauskas, of 5111 Plainfield avenue, a graduate of the Baltimore Polytechnic Institute in the class of 1937.

At Poly, Milanauskas was vice-president of the senior class and a member of the student council. He was captain and left tackle on *The Sun's* all-Maryland scholastic football team. A member of varsity teams in football, wrestling and track, he was graduated in the first fifth of his class.

Colorful Attire Suits Barbara

A winsome study in peasant fashion is Barbara Stanwyck, one of screendom's best-liked stars who, in private life, revels in casual sports attire—and loves to tie a colorful bandana peasant-fashion over her famous head. In her latest RKO Radio vehicle, a serio-comic adventure titled "The Mad Miss Manton," Barbara co-stars with Henry Fonda.

Theatre Guild Starts with "Dame Nature"

The Theatre Guild announces that seven members of its acting company will appear in "Dame Nature," which opened at the Booth Theatre last Monday evening (September 26) as the first production of the Guild's twenty-first subscription season. The seven players are: Jessie Royce Landis, Onslow Stevens, Harry Irvine, Kathryn Grill, Lois Hall Wilton Graff and Forrest Orr. Several other members of the cast may be added to the company in the near future.

The group has been active throughout the past summer at Lawrence Langner's Country Playhouse, Westport, Conn., and will continue to work as a group during the coming season in New York. Members will be used whenever possible in Guild plays, and new additions will be made as necessary. Players in the permament company may work for another producer when roles are not available in Theatre Guild productions.

An auxiliary company, consiting of several players who were connected with the acting company at Westport this summer, will also be associated with the group as further productions demand it.

Worthington Miner will act as director, while Theresa Helburn and Lawrence Langner will serve with him as a supervising committee. Armina Marshall has been appointed secretary.

This Month in Lithuanian History

October 1, 1252—Mindaugas crowned King of Lithuania.

October 1, 1921—Armed Poles attacked Lithuanian cultural institutions in Vilnius, closed universities and tortured Lithuanian students.

October 3, 1421—Pope ordained first Lithuanian bishop.

October 7, 1920—Lithuania and Poland signed historic Treaty of Suvalkai, bringing to a close the state of war which existed between the two countries.

October 9, 1920—Deliberately ignoring the Treaty of Suvalkai, Polish troops under the "rebel" General Želigowski, unexpectedly attacked and occupied Vilnius, Lithuania's historic capital.

October 23, 1793—Birth of the eminent Lithuanian historian, Simanas Daukantas.

October 24, 1795—The Russian Empire annexed Greater Lithuania.

October 24, 1864—Death of the historian, Simanas Daukantas.

October 27, 1430—Death of Lithuania's Grand Duke Vytautas the Great.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

SCREEN ROMANCE—Reel romance turned into a real romance when Ronald Colman, English film actor, and Benita Hume, also English and of the movies, were married at San Ysidro Ranch, near Santa Barbara, Cal. Mr. Colman, a war veteran, came to [illegible] his bride, a native of London, has played on the New York stage.

REASONS WHY POLAND SHOULD RETURN VILNIUS TO LITHUANIA

For the benefit of those of our readers who are not familiar with the Polish-Lithuanian dispute regarding Lithuania's historic capital Vilnius, we present the following data in support of Lithuania's claims to the territory at present occupied by Poland.

1. Vilnius was founded by the Lithuanian Grand Duke Gediminas in 1323. Since then it was the capital of Lithuania until the last partition of the Dual Republic in 1795, and even later under Russian rule.

2. The old Lithuanian state grew around it into a great power extending from the Baltic to the Black Sea. It was the cultural and religious center of Lithuania. Under its Cathedral an altar of the ancient pagan Lithuanians has been preserved. On the highest hill in the city stands the Tower of Gediminas with the ruins of the palaces of the Lithuanian Grand Dukes. The names of the various parts of the city and of the surrounding towns and villages are purely Lithuanian, though some of them have been changed by the Poles.

3. Compact Lithuanian masses, speaking Lithuanian, live to the north, south, east and west of the city. No aborigines of the Vilnius district speak pure Polish, but a mixture of Lithuanian and Slavic, sometimes erroneously called Polish or White Russian. The customs, attire mode of living, character and style of architectre, despite the dialect spoken, are similar to those of the Lithuanians, not of the Poles.

4. The Jews, White Russians and other national minorities of Vilnius and the district have always regarded themselves as Lithuanians, not Polish citizens. They, with the Lithuanians, constitute an absolute majority in the district.

5. Vilnius and the territory of Vilnius has never belonged to Poland. In every older encyclopedia, geographic or historical manual in any language Vilnius is indicated as the capital of Lithuania.

6. Vilnius is the principal city of the Nemunas basin, constituting Lithuania into an indivisible economic and territorial unit. The unit without Vilniuus is like a body without a head.

7. Vilnius is the only Lithuanian province contingent with the Russian border. In that respect it is the gateway to Russia with its vast opportunities of trade.

8. The city of Vilnius and its territory under Russian domination from 1795 to 1915 were made a separate administrative unit, called at one time the Lithuanian Government: later it was recast into three provinces: those of Vilniusu, Kaunas and Gardinas and constituted as the Lithuanian General-Governership, which subsequently received the name of the Northwestern provinces.

9. During the German occupation of 1915-1918, the Vilnius Territory, together with Kaunas, Suvalkai, Gardinas and Baltstoge were formed into a unit called "Militarge beit Litauens," and when the Germans set afoot a plan to establish a separate kingdom of Lithuania under a German prince—Vilnius was chosen as its capital.

10. It was at Vilnius that the delegates from all communities of Lithuania assembled in 1905 as the "Grand Diet" and adopted a resolution demanding the freedom of Lithuaunia from the Tsar's Government. In the same city an all-Lithuanian Congress was called in 1916 to elect members of the Lithuanian National Council, which proclaimed Lithuania's Independence on February 16th 1918.

11. Vilnius and its Territory was ceded to Lithuania by the Treaty of Moscow of July 12th, 1920.

12. The League of Nations, after Želigowski's coup in 1920, protested and demanded the withdrawal of his troops. Thus recognizing Lithuania's claims to Vilnius.

13. Lloyd George, the then Prime Minister of Great Britain, in one of his parliamentary addresses treated Vilnius as the capital of Lithuania and denounced the Polish occupation as "sheer banditry."

14. The Poles themselves, by the Treaty of Suvalkai and during the conferences in Spa, Belgium, and in Riga in 1920, during the Bolshevist advance on Warsaw, recognized Vilnius as belonging to Lithuania.

15. A superficial glance at the map of the present reconstructed Poland is sufficient to convince any one that Vilnius with its Territory form an unnatural corridor. The city is less then fifteen miles from the provisional "line" which the Poles call "frontier," and about two hundred miles from Warsaw, the capital of Poland.

16. It is significant that prior to the Polish occupation no burgomaster of Vilnius was a Pole.

There are many more arguments, but these are sufficient to prove that Vilnius was and is a Lithuanian city, and that the Poles had no conceivable right to seize and hold it. And if, regardless of that fact, the Poles did occupy it, they merely did it on account of a morbid urge towards territorial expansion and domination at the expense of weaker peoples.

—*V. B.*

PROTEST POLISH OCCUPATION OF VILNIUS SATURDAY

BROOKLYN, N. Y.—The Lithuanian "Gedulos" Day will be marked Saturday evening by many various local Lithuanian American organizations in cooperation with the Lithuanian American National Youth League at Alliance Hall.

"Gedulos Diena" (October 9th) is the day on which Lithuanians throughout the world gather together and protest against the occupation of Lithuania's historic capital Vilnius by the Polish legions.

Organizations cooperating with the National Youth League in the Brooklyn commemoration are: Birute's Girl's Club, Darius-Girenas Lituanica Club, Gelezinio Vilko (Iron Wolf) Society, Operetta Society, Moteru Vienybe, Lithuanian Press Club, Tautininku Club, SLA Lodge 372, Lithuanian Art Theatre, VIENYBE and others.

The program will begin at eight o'clock Saturday evening. Prominent speakers will deliver appropriate addresses and the admission will be free..

HEART ATTACK FATAL TO JUDGE KAY

SEATTLE, Wash.—Kazis Kraucunas, better known as Judge Kazis Kay of King County's Superior Court, died recently of a heart attack in his home at 4324 35th Avenue W. He ended a colorful career that included sweating as a coal miner, laboring as an unknown journalist and pondering over law books in dim candlelight during long Alaskan evenings. For the last seven years, the former Lithuanian immigrant boy had been a member of the Superior judge staff.

Judge Kay had been a Seattle resident since 1913. He was in the Spanish-American war, and served two enlistments, in the First and Second artilery. On the bench, Kay was known as a kind man and as an accomplished scholar, being able to read and speak Lithuanian, Russian, German, Polish and English. He is survived by his widow, Mrs. Lillie Munson Kay; a son, Kazis Kay Jr.; four daughters, Mrs. Agle Reedy, Mrs. Julia Dennon, Mrs. Alice Hilling and Mrs. Beth Sievers.

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. Jurgėla

(Continued from last issue)

Lithuanian contacts with the Swedes are more ancient than those with the Germans (except probably the Goths) and may be traced to the early Christian era. Mutual contacts left heavy imprints upon both nations.

Lithuanian contacts with Goths had been most frequent during the Great Migration of Nations. Lithuanian culture in the VII and VIII centuries had been considerably high and their products (textiles, knittings, amber, iron-wrought and wooden handicraft) reached the remotest corners of Europe and had been of a higher quality than the similar products of the Central, Northern and Western Europe.

In more ancient times, long before the Christian era, Lithuanians had lived in close neighborly relations with Finnish tribes who learned from us agriculture and homecraft. Finnish linguists freely admit that there are a great many Lithuanian words in their language to describe agricultural implements and products, plants, tools, machinery etc. and Finnish folklore and songs attest to that. Finnish songs and legends (especially Carelian) show that their relations with the Lithuanians had been friendly. Primitive agricultural nations had not been migratory and had had limited commercial relations. In view of the fact that the Finns had borrowed from us so much (and, unlike Germans, gratefully admit that), our relationship must have been very long indeed.

For many centuries a great wall of Slavonic tribes separated our ancestors from the Germans, and our contacts with them must have been subsequent to relations with Norsemen and Goths.

KAS VEŽA, TAM IR KRAUNA

Šis labai teisingas Lietuvos kaimiečių priežodis. Mat jie susigyvenę su sunkiais kaimiečių darbais ir prisižiūrėję, kaip daugiausiai kraunama tam arkliui, kuris gerai veža, išmislijo šį priežodį. Bet šis priežodis pritaikomas ne vien gerai vežančio arklio pagyrimui. Šis priežodis tinka ir žmonių gyvenime, nes ištikro matome, kad visuomeninio darbo daugiausiai kraunama tiems veikėjams, kurie nemurmėdami dirba dažnai net virš savo išgalių.

Šia proga noriu išsitarti apie mūsų dienraštį VIENYBĘ ir apie tuos veikėjus, kurie savo pečiais dienraščio palaikymą neša. Rodos, kiekvienas nuoširdus lietuvis, juo labiau tautinės srovės žmonės, turėtų džiaugtis tautiško dienraščio išleidimu ir gelbėti tiems vienybininkams, kurie dienraščio išlaikymą net virš savo išgalių neša. Bet taip nėra. Kiek tenka prisiklausyti visokių priekaištų, visokių reikalavimų. Ir kas skaudžiausia, tai save vadinanti tautininkai bando daugiausiai VIENYBĖS dienraščiui kenkti.

Tautinės srovės didžiausia nelaime yra tie žmonės, kurie mėgsta daug kalbėti, visokių patarimų kitiems teikti, bet su darbu prie bet kokio reikalo prisidėti jų neprikviesi. Akivaizdoje tokios padėties, ar nebūtų naudinga retkarčiais sušaukti pasikalbėjimus, pasitarimus. Tegul kiekvienas atvirai ir nuoširdžiai pasisako, kas jam krūtinę sunkina ir gal tokiu būdu bus galima prieiti prie kokios nors tvarkos, prie susipratimo. Laikas paklausti tų pamokslininkų, ką jie davė mūsų gyvenimui ir ką žada duoti, kuomet sau nepaprastų tėsių reikalauja? Neabejoju kiekvienas mylintis naudingą darbą sutiks su manim, kad geriau turėti prakilnius veikėjus, negu tuščiakalbius žinovus.

Dabartiniu laiku tautinei srovei svarbiausias uždavinys, tai išvesti VIENYBĘ krizės metu ir užtikrinti mūsų dienraščiui tokias sąlygas, kad jis galėtų bujoti, tobulėti ir didėti. Apie VIENYBĘ turime gerų ir pasišventusių veikėjų, kurie nesigaili nei pastangų, nei pinigo dienraščio palaikymui. Bet jiems benešant sunkią naštą jei dar daugiau krausime, tai jie gali pailsti ir atsisakyt tą naštą nešti.

Vargiai rasim tokį tautinio nusistatymo Amerikos lietuvį, kuris drįstų pasakyti, kad tautiškas dienraštis nereikalingas. Bet dienraščio palaikymu mažakas rūpinasi. Tuo tarpu nebūtų sunkus darbas dienraštį palaikyti, jei visi gerų norų lietuviai tuomi rūpintumės. Juk dienraštis toks pigus, nekainuoja nei du centai į dieną užsiprenumeruojant metams laiko. Ką reiškia du centus į dieną pašvęsti tokiam kilniam tikslui, kaip tautiško dienraščio palaikymui, kuris kiekvienam lietuvio namam reikalingas.

Jei tokiame Brooklyne, kur gyvena apie 50,000 lietuvių, nors 5,000 skaitytojų VIENYBĖ turėtų, tai prisidedant kitų kolonijų lietuviams mūsų dienraštis galėtų išeiti didesnis ir tobulesnis ir jokių krizių nereikėtų pergyventi.

Šia proga kreipiuosi į moteris ir kviečiu jas talkon VIENYBĖS dienraščio palaikymui. Lietuvės moterys yra sunkiai dirbančios ir taupios ir jos gali paskirti po porą centų į dieną kultūriniam tikslui. Kuomet į mūsų namus kasdien dienraštis atneš naujausias žinias iš lietuvių ir viso pasaulio gyvenimo, tai ir mūs vyrai parėję iš darbo nesiskubins iš namų, kad susitikti su draugais ir pasikalbėti. Jie namieji ras dienraštį, kuris daugiau jiems naujienų ir visokio dvasinio maisto suteiks, negu bet kokie susitikimai su draugais. Mūsų priauganti šeima taip pat ras VIENYBĖS dienraštyje sau tinkamų pasiskaitymų angliškame puslapyje.

Kiekvieno venybininko obalsiu tegul būna velionio Miko Petrausko operetėj "Birutė" reikšmingai skambanti žodžiai: **Vienybėj, vienybėj viską pergalėsim!**

Z. V—nė

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

Piktumas ir bloga valia

Praėjusį kartą kalbėjau apie paprastą kasdieninį žmonių piktumą, nesusivaldymą. Kas dedasi tarp mūsų paprastų žmonelių, tą patį galima patėmyti ir taip vadinamų veikėjų (inteligentų ir neinteligentų) tarpe, kurie atstovauja eilinių žmonelių reikalus, ar tai darbininkiškose unijose, politikiškose partijose, arba visuomeniškose organizacijose.

Jeigu prisieina kalbėti ar rašyti apie plačios liaudies reikalus, tai už nepasisekimus pirmiausiai surandami kaltininkai, nes veik visi sako, kad pirmiausia reikia surasti blogo priežastis ir jas prašalinti, o blogas pats savaimi išnyks. Kas šitokiam reiškiniui gali prieštarauti?

Tik vienas didelis netikslumas, kad dažnai blogumo priežasčių ieškoma ir surandama ten, kur jų suvis nėra, o nejudinama tie sluoksniai, kuriuose pikto diegai giliai šaknis suleidę. Dažnai tais kaltininkais galima skaityti pačius to blogo ieškotojus, kurie užmiršta pasižiūrėti patys į savo sandėlį.

Jeigu mūsų rašytojai paliečia ekonominį žmonių stovį, jeigu pastebi, kad žmonių reikalai vienus ar kitur blogai stovi, tai visų pirma valdžiai kailis išpilamas, visaip ji pravardžiuojama, ką galima matyti veik kiekvienoje laikraščio laidoje, ne tik radikalėje spaudoje, bet ir gana rimtuose laikraščiuose.

Tiek supratimo matome pas tokį žmogų kuris brangiai kainuojantį savo įrankį iš apmaudos mesdamas sudaužo, tiek pat svarbos galima priduoti ir kitiems kalbėtojams ir rašytojams, kurie už nepasisekimus pirmiausiai meta kaltę ant pavienių vadovybėn parinktų asmenų. Šalyje, kur veikia demokratinė santvarka, kur valdininkai renkami atlikimui visuomenės reikalams pareigų, nežiūrint ar tai būtų krašto valdžia, ar miestų unijos, ar kokios nors organizacijos, ji yra tam parinkta, įpareigota, kad vesti reikalus ir juos tvarkytų. Jei valdžia negera, tai yra išsitarimas: "Žmonės turi tokią valdžią, kokios jie verti".

Tiesa, prieš tokį posakį yra sekantis argumentas: "Žmonės tegali būti tik tokiais, kokiais juos aplinkybės padaro". Mat tuojaus surandamas argumentas, kaltė nuverčiama aplinkybėms, nepaieškant kas tas aplinkybes sudaro.

Tose šalyse, kur visokia valdžia skelbiasi paeinanti nuo Dievo, arba kur šalis valdoma vienos geležinės rankos — diktatorių, ten kalbėtojai ir rašytojai turi pagrindo kaltinti ir peikti valdžią.

Jei mūsų gyvenime yra kokių nesmagumų, o jų yra ant kiekvieno žingsnio, jei negera valdžia, ar įstaigos vedėjas netinkamas, tai reikia surasti tikrus kaltininkus, kurie užpakalyje visų tų negerumų stovi ir atvirai atidengti tų negerumų priežastis. Be piktumo, be blogos valios reikia kiekvieną pasireiškusį blogumą kelti viešumon. Visus pasireiškiančius netikslumus gyvenime kovokime ne keršto sumetimais, bet jų pašalinimo tikslu.

— Rugsėjo mėn. pro Kauną lėktuvu buvo pergabenta 205 klgr. platinos už apie 2 mil. litų vertės. Platina buvo gabenama iš Maskvos į Londoną.

— Lietuvos Seimo nariai dir. Pr. Baskauskas ir insp. J. Va—

—Lenkai projektuoja Vilniuje leisti dienraštį lietuvių kalba lenkinimo tikslams. liušis buvo priimti Lenkijos valstybės prezidento Moscickio.

— Tautos šventės proga Lietuvos valstybės prezidentas Antanas Smetona dovanojo keliems šimtams kalinių bausmes.

— Pramonės tvarkymo įstatymo vykdymas būsiąs pradėtas tik nuo 1940 metų.

— Susisiekimo ministerija nupirko du keleivinius lėktuvus, kurie palaikys susisiekimą ir gabens paštą.

— Šiais metais numatoma eksportuoti Lietuvos obuolius į Vokietiją, Čekoslovakiją, Švediją ir Olandiją. Gal bus eksportujama ir į Lenkiją.

— Per šiuos metus prekybos balansas su Didžiąja Britanija yra 17.5 milijono Lietuvos naudai.

Viešąjį Nusistatymą Pareiškia Great Atlantic & Pacific Tea Company

Gerb. Wright Patman, pirmosios Texaso apygardos atstovas Kongrese, pranešė, kad jis eiliniam Kongresui pateiksiąs svarstyti baudžiamąjį ir diskriminuojantį mokesčių įstatymą, atvirai sumanytą tikslu išvaryti iš biznio "grandines parduotuves" (chain stores). Praeityje, ponui Patmanui labai vyko jo remiamus įstatymus pravesti. Jis pasirodė esąs labai gabus lobbyistas ir propagandistas savo paties biliams. Todėl, Great Atlantic & Pacific Tea Co. bendrovės vadovybė susitiko su reikalu nusistatyti veiksmų eigą ryšy su šiuo siūlomu įstatymu — ar nieko neveikti ir rizikuoti, kad toks bilius taptų įstatymu ir to pasekmėje šis biznis priverstinai iširtų, ar stoti į aktingą kampaniją prieš šį bilių.

Nusistatymo siekiant, kelių grupių žmonių interesai yra verti svarstymo — vadovybės, bendrovės 85,600 tarnautojų, vartotojų visuomenės, šalies maistą gaminančių milijonų ūkininkų ir darbininkijos.

1. Vadovybės Interesai

Vadovybės interesų galima nepaisyti, kaipo mažos svarbos dalyko.

Great Atlantic & Pacific Tea Company yra vedama ponų George L. Hartford ir John A. Hartford pagal jų tėvo, George Huntington Hartford'o, šio biznio įkūrėjo, patvarkymą. George L. Hartford'as groserių bizny aktingai veikė per 58 metus, bendrai imant dirbdamas šešias dienas savaitėje, 52 savaites į metus per visą tą laikotarpį. John A. Hartford'as aktingai veikė groserių biznyje 50 metų, bendrai imant dirbdamas po šešias dienas savaitėje, 52 savaites kasmet visame tame laikotarpyje. Abu šiuodu vyru galėtų, žinoma, pasitraukti iš biznio be asmeninio ar finansinio nepatogumo ir labai patogiai gyventi, jeigu "grandines parduotuvės" būtų išstumtos iš biznio. Paskutinių kalendorinių metų rekordas rodo, kad George L. Hartford'o atveju iš bet kokių šiame biznyje uždirbtų metų eigoje pinigų, 82 nuošimčiu sumokami valdžiai taksomis; John A. Hartford'o atveju, 83 nuošimčiai sumokami taksomis valdžiai. Kadangi nei vienas šių dviejų brolių neturi vaikų, visi iš jų uždarbio pasilikę pinigai augtų į jų palikimus, ir, jų mirimo atveju, paveldėjimo mokesčiai sudarytų galbūt du trečdalius tokio sutaupyto uždarbio, paliekant apytikriai 6 centus nuo dolerio kaipo atlyginimą už tolimesnius asmeninius patarnavimus.

Taigi yra aišku, kad vadovybės interesai vargiai bereikėtų turėti omeny, siekiant nusistatymo.

2. Tarnautojų Interesai

Betgi, bendrovės tarnautojų interesai yra labai rimto rūpesčio reikalas.

Paprastas fakto pareiškimas yra sakyti, kad Great Atlantic & Pacific Tea Company bendrovės tarnautojai bendrai Jungtinėse Valstybėse gauna aukščiausias algas ir turi trumpiausias darbo valandas už visus kitus darbininkus groserių biznyje, ar tai būtų grandinėj parduotuvėj ar pas pavienį groserį. Daugelis jų pašventė visą savo darbingą gyvenimą bendrovės interesams.

Todėl vadovybė turi aiškios prievolės ir pareigos ginti 85,600 tarnautojų interesus prieš įstatymdavystę, nukreiptą į jų visų pavarymą iš darbo.

3. Vartotojo Interesai

Kadangi biznis išaugo per savanorį milijonų Amerikos šeimų patronizavimą, mes tikime privalą kreipti dėmesio į jų interėsus šiame reikale. Milijonai moterų žino, kaip aštri dabar yra problema aprūpinti maistu, drapanomis ir pastoge save, savo vyrus ir savo vaikus iš savo dabartinių pajamų. Kai maisto kainos eina aukštyn, nebėra klausimo apie mokėjimą brangiau už tą patį maistą. Jos neturi papildomų pinigų, kuriais mokėtų. Todėl, joms tenka pirkti mažiau ir valgyti mažiau. A & P Maisto Parduotuvės pernai metais smulkmenomis pardavė $881,700,000 vertės maisto su 1% gryno uždarbio.

Šis maistas buvo visuomenei parduotas tarp aštuonių ir dešimties nuošimčių pigesnėmis kainomis, kaip pas vidutinišką pavienį groserį.

Literaliai, milijonai pardavimų buvo padaryta kainomis, dvidešimt penkiais nuošimčiais žemesnėmis kaip pas vidutinį pavienį groserį. Šis nuo aštuonių ligi dvidešimt penkių centų sutaupymas nuo kiekvieno dolerio yra gyvybinės svarbos dalykas šiems milijonams šeimynų. Jeigu joms būtų atsakyta proga pirktis šiomis žemesnėmis kainomis, tatai tiesiog reikštų, kad milijonuose namų joms tektų atsisakyti nuo mėsos ant stalo dar kitą dieną savaitėje, valgyti mažiau šviežių vaisių ir daržovių, duoti augančiam kūdikiui viena bonka mažiau pieno kas savaitę arba taupyti sviesto, sūrio, paukštienos, kiaušinių ir daugelio kitų maistingiausių valgių.

Paskutinių 10 metų eigoje, didžiausiame "grandinio parduotuvių" augimo laikotarpyje, pavienių pardavėjų skaičius augo, o ne mažėjo. Mes teigiame, kad nieko blogo nėra, kai šie pardavėjai ima brangesnes kainas, kaip mes. Jie turi tokias kainas skirti, kad pelnyti padorų uždarbį. Vidutiniškas groseris, paprašius, pristatys prekes prie vartotojo durų ir daugely atveju kai kuriems savo klientams teiks kreditą. Pristatymo patarnavimas kainuoja pinigų. Groseris turi pridėti šį papildomąjį kaštą prie kainų savo klientams. Tuo pačiu būdu kredito teikimas sudaro knygvedystės išlaidų, kapitalo suvaržymo, ir kredito nuostolių. Nieko blogo nėra aukštesnėse kainose pas pavienį groserį, kadangi jis teikia patarnavimą, kuris pateisina jo kainas.

Jei kai kurie klientai pajėgia ir laisvai pasirenka mokėti aukštesnes kainas už groserio prekes ir mėsas, norėdami kredito arba kad jiems pristatytų į namus, tai visiškai pridera, kad jie mokėtų papildomąją kainą už tokį patarnavimą. Betgi, milijonam šeimynų šioje šalyje, kurių pajamos yra apribotos ir kurios gali turėti daugiau ir geresnio maisto, nes jie nori mokėti grynais pinigais ir neštis namo savo pirkinius, nederėtų atsakyti tokią progą. Milijonai apribotų pajamų šeimynų tegali džiaugtis savo dabartiniu pragyvenimo standartu per šias ekonomijas ir taupmenas. Šie milijonai Amerikos šeimų pagelbėjo mums sukurti didelį biznį, nes jie tiki, kad mes suteikėm joms didelį patarnavimą. Bendrovė, todėl, turi prievolės ir pareigos saugoti savo klientų interesus.

4. Ūkininko Interesai

Aštuoni milijonai ūkininkų šeimynų užsiima gamyba maisto, sunaudojamo Amerikos žmonių. Taigi, visos Amerikos ūkininkų šeimynos, sudarančios ketvirtą dalį Jungtinių Valstybių gyventojų, turi tiesioginio intereso paskirstymo metoduose, kuriais jų darbo ir žemės gaminiai paskleidžami rinkoje.

Apytikriai 30% jų gamybos parduodama per "grandinio" maisto parduotuves; apie 70% per pavienius groserius. Jų vaisiai, daržovės ir kiti maisto daiktai parduodami "grandinio" parduotuvėse kainomis, kurios vidutiniškai yra nuo 8% ligi 10% pigesnės, kaip daugelio groserių parduodama. Jei ūkininkas abiems vienoda kaina parduoda tam tikrą gaminį, pavienis groseris turi visuomenei brangiau pardavinėti, kad padengti savo didesnes išlaidas. Tuo būdu 30% ūkininko gaminių pasiekia visuomenę žemomis kainomis, ir 70% jo gaminių pasiekia visuomenę aukštesnėmis kainomis.

Jei visuomenė negali suvartoti tam tikro obuolių, bulvių, uogų ar bet kurio kitokio gaminio derliaus jai siūlomomis kainomis, šie gaminiai nepasijudina iš groserio lentynų; perteklius auga ir ūkininkas patiria, kad arba jis negal savo derliaus balanso parduoti arba turi parduoti su žymiu nuostoliu. Deja, per dažnai pasitaiko, kad ūkininkui literaliai yra pigiau žemėje supūdinti savo obuolius arba persikus, negu panaudot savo darbo kaštus jų supakavimui ir persiuntimui. Kiekvienas ūkio ekonomistas žino, kad 10% perteklius nereiškia 10% mažau pajamų ūkininkui, bet dažnai reiškia daugiau kaip 20% mažesnes, pajamas.

Kitaip sakant, ūkininko problema yra parduoti savo gaminius gamybos kaina, plius padorų uždarbį, ir pristatyti juos visuomenei su galimai mažiausiomis tarpininkavimo išlaidomis ir uždarbiais. Todėl yra aiškiai neteisinga ūkininko atžvilgiu pasiūlyti įstatymdavystę, kuri vienu smūgiu pānaikintų 30% jo paskirstymo mašinerijos — ir tai 30% tos dalies, kuri palaiko ūkininkui tą pačią kainą, betgi visuomenę pasiekia žemomis išlaidomis ekonomiško paskirstymo dėka. Lygiai neteisinga ūkininko atžvilgiu būtų išstumti iš biznio visus pavienius šalies groserius, kurie paskirsto 70% jo gaminių. Tiek grandinio maisto parduotuvės, tiek pavieniai groseriai atlieka paskirstymo darbą, kuris yra gyvybinis ūkininko interesams. Jei bet kuris jų liautųsi veikęs, ūkininkas atsidurtų akivaizdoje didelių perteklių ir širdį skaudinančių nuostolių.

Per daugelį metų A & P turėjo reikalų su ūkininkais, kaipo su gamintojais ir vartotojais. Mes jaučiamės turį aiškią prievolę ir pareigą priešintis bet kuriam įstatymdavystės puolimui prieš jų geriausius interesus.

5. Darbo Interesai

Kiekvienas šios šalies biznis turi gyvybinį interesą perkamajame darbininkijos pajėgume. Kai darbininkija gauna aukštas algas ir turi didelį perkamąjį pajėgumą, visi yra ištaigūs. Kai darbininkijos perkamasis pajėgumas sumažinamas, visas biznis nukenčia ir Amerikos pragyvenimo standartas sumenksta. Per daugelį metų išmintinga nacionalės valdžios politika buvo saugoti tikrasias algas ir darbininko dolerio perkamąjį pajėgumą. Kombinacijos ar sutartys pakelti kainas, tuo būdu mažinant tikrasias algas, buvo skelbiamos neteisėtomis.

Tikrai keista atrodo, kad dabar siūloma sunaikinti biznių grupę atvirai pareikštais tikslais, — kam jie parūpina gyvenimo reikmenis darbininkijai ir jų šeimynoms žemomis kainomis. Apytikriai 900,000 darbininkų tiesioginiai samdoma grandinio parduotuvių pramonėje. Kokia mums belieka išeitis, kaip tiktai priešintis veiksmams žmogaus, kuris, tuo laiku kai 11,000,000 darbininkų prikergtų dar veik kitą milijoną prie bedarbių sąrašų, nuninkų jau neturi darbo ir 3,000,000 šeimynų gyvena iš pašalpos, siūlo bilių, kuris prikergtų dar veik kitą milijoną prie bedarbių sąrašų, nušluotų 30% visos Jungtinių Valstybių ūkininkų gamybos paskirstymo mašinerijos, ir pakeltų pragyvenimo išlaidas Jungtinių Valstybių uždarbiautojams.

Mes tikime, kad mūsų organizacija suteikė didelį patarnavimą Amerikos žmonėms ir kad to patarnavimo pasekmėje mes išaugome įstaigon. Jei mes atsiklaustume tiktai savo interesų, mums būtų lengva liautis ir džiaugtis bet kuriuo poilsiu, kurio mes užsipelnėm. Nieks nepriklauso mūsų, išskiriant mūsų bendradarbius darbininkus. Betgi, pilniausiai apsvarsčius visus interėsus, mes priėjome išvados, kad mes atliktume mažai kaip savo pilną pareigą, jeigu mes nepasipriešintume, visomis padoriomis priemonėmis, įstatymdavystei, kurią siūlo gerb. Wright Patman.

Kaip jau esame sakę, ponas Patman yra gabus politikas, gabus lobbyistas ir gabus propagandistas. Toje srityje jis yra ekspertas. Mes tesame ekspertai tiktai groserių biznyje. Mes tikime, kad "grandinio" parduotuvės turi teisės pristatyti savo reikalą Amerikos žmonėms. Mes neisime į politiką ir nesteigsime Vašingtone savo "lobby" tikslu mėginti paveikti bet kurio Kongreso nario balsavimo kryptį. Mes tiktai tikimės pilnos ir padorios progos pristatyti grandinio parduotuvių reikalą, kaipo didelę Amerikos žmonėms patarnavimo organizaciją.

Kadangi mūsų užsibrėžtas tikslas rišasi su plačiausiu pilnų informacijų paskleidimu visuose Amerikos žmonėse, ir kadangi toks darbas yra tokioje srityje, kame mes nesame ekspertai, mes pasamdėme Carl Byoir & Associates, visuomeninių santykių advokatus, šiam darbui atlikti. Mes suprantame, kad mūsų pažiūros retai tėra naujienos. Mes žinome, todėl, kad mes turime būti pasiruošę išleisti stambią pinigų sumą savo reikalo nupasakojimui visiems Amerikos žmonėms. Mes dabar pareiškiame, kad šie pinigai bus išleisti skleidžiant informacijas per apmokamus skelbimus ir kiekvieną mums prieinamą priemonę, ir bendradarbiaujant darbuose arba darant studijų grupes vartotojuose, ūkininkuose ir darbininkuose, kurios teiktų atvirus forumius svarstyti visas priemones, liečiančias pragyvenimo kaštus.

Mes tikime, kad kai Amerikos žmonės turės visus faktus, jie pareikš savo sprendimą savo atstovams Kongrese. Kaipo amerikonai, mes būsime patenkinti jų sprendimu.

GEORGE L. HARTFORD

JOHN A. HARTFORD

VIENYBĖ

Žinios iš Clevelando iškilmių

Clevelando Lietuvių Kultūriniame Darželyje pereitą sekmadienį įvykusiose Dr. V. Kudirkos paminklo atidengimo iškilmėse dalyvavę Brooklyno ir apylinkės vienybininkai praneša žinių apie šias iškilmes. VIENYBĖS Moterų Skyriaus redaktorė, ponia J. Trečiokienė, rašo:

"Dr. V. Kudirkos paminklo atidengimo Lietuvių Kultūriniame Darželyje iškilmės puikiai pavyko. Labai daug žmonių dalyvavo, programa įspūdinga. Po iškilmių važiuojame į Sodus, Mich., paviešėti pas vienybininkus ponus Bačiūnus. Vėliaus vyksime į Chicagą. Siunčiame glėbius linkėjimų VIENYBĖS štabui ir visiems Brooklyno ir apylinkės vienybininkams."

Švedų Amerikos linijos lietuvių skyriaus vedėjas, vienybininkas p. Vl. Mučinskas, taip pat rašo iš Clevelando:

"Laimingai aplinkybės susidėjo, kad buvau komanderuotas lankyti laivakorčių agentus šioje apylinkėje tuo laiku, kuomet įvyko čia didžiosios iškilmės Lietuvių Kultūriname Darželyje Dr. V. Kudirkos paminklo atidengimui. Iškilmės buvo labai įspūdingos, apie tai parašysiu į VIENYBĘ plačiau. Tuo tarpu siunčiu iš Clevelando linkėjimus VIENYBĖS štabui."

Spalių 9-ta—Vilniaus diena

NEWARK, N. J.—Didelį minėjimą Vilniaus užgrobimo 18 metų sukaktuvių proga rengia Vilniui Vaduoti Sąjungos Newarko skyrius. Masinis minėjimas įvyks Spalių 9-tą dieną, 7 val. vakare Šv. Jurgio Draugijos salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J.

Minėjime kalbės K. Obolevičius, Vitalis Bukšnaitis pasakys kalbą anglų kalboje, kun. J. Starkus, Ant. Alekna ir kiti. Koncertinę programos dalį išpildys Šv. Cecilijos choras, vadovaujant A. Stanišauskui ir dainuos New Jersey Lietuvių Radijo choras, vadovaujant Vl. Žukui.

Visus vietos ir apylinkės lietuvius kviečiame skaitlingai dalyvauti. Bus išnešta plati protesto rezoliucija. Įžanga nemokamai.

VVS Newarko Skyrius

GRAŽI SUTIKTUVIŲ VAKARIENĖ

JERSEY CITY, N. J.—Rugsėjo mėn. 24 d. vietos parapijos svetainėje buvo surengta sutiktuvių vakarienė grįžusiems iš Lietuvos pp. Iškauslienei, p-lei Iškauskiūtei iš Jersey City ir Jurgiui Katiliui iš Kearny, N. J. Sutiktuvių vakarienę surengė ponia Jasaitienė, sesuo Iškauskienės ir Katiliaus. Atsilankiusių buvo pilna svetainė ir daug matyti buvo atvykusių net iš kitų kolonijų, kaip iš Elizabeth, Linden, Arlington, Kearny, Harrison, Newark, Irvington ir West Orange.

Vakarienės metu kalbėjo klebonas Stonys iš Jersey City, p. Godis iš West Orange, adv. Paulauskas iš Kearny, p-lė Iškauskiūtė ir p. Iškauskienė. Vakaro vedėju buvo p. Matulevičius iš Jersey City. Ponas Katilius pasakė gražią kalbą iš Lietuvos darbininkų ir valdininkų gyvenimo.

Vakarienei baigiantis ponia Jasaitienė padėkojo visiems už atsilankymą, pasakytas kalbas. Vakarienės stalai buvo papuošti gražiais gėlių bukietais ir apkrauti įvairiais skaniais valgiais ir gėrimais. Taipgi buvo valgių ir gėrimų pargabenta iš Lietuvos. Svečiams patarnavo jaunos lietuvaitės ir pasižymėjo savo sumaningumu tiekiant maistą ir darbštumuu. Buvo galima pastebėti, kad visi atsilankiusieji svečiai liko viskuo patenkinti.

11 val. pasibaigus vaišinimui si visi šoko ir linksminosi prie gražios muzikos. Tik vėlai nakčia svečiai pradėjo skirstytis į namus visi patenkinti ir linksmi ir linkėjo sugrįžusiems iš Lietuvos laimingai vėl gyventi svečioje šalyje—Amerikoje.

Ten buvus

KONCERTAI IR PASKAITOS BROOKLYNO INSTITUTE

Brooklyno Institute (Institute of Arts and Sciences), 30 Lafayette Ave., pradedant penktadieniu, spalių mėn. 14 dieną prasidės savos rūšies paskaitos ir koncertai.

Penktadienį, spalių 14 d., 8:30 val. vakare atidarymas paskaitų 1938-39 metų sezono. Kalbės J. G. McDonald naujai išrinktas Instituto vedėjas. Toliau kalbės: Edward C. Blum, chairman, H. F. LaGuardija ir R. V. Ingersol. Vėliau koncertuos Brooklyn Civic orkestras, diriguojant Paul Kosok.

Spalių 15 d. Jaunų žmonių atidarymo programa. Bus iliustruota įdomi paskaita "Gyvenimas su eskimais." Paskaitą laikys G. T. Plummer, žymus rašytojas ir keliautojas. Toliau bus laikomos kitos paskaitos pailiustruojant paveikslais irt.t.

Sekmadienį, spalių 16 d., paskaita: "Vienlaikė knygų skaitymo nauda." Paskaitą laikys prof. W. L. Phelps.

VIENYBIETIS IŠVYKO Į AMSTERDAMĄ

Artimas VIENYBĖS redakcijos bendradarbis, p. Kazys Kriaučiūnas, išvyko į Amsterdamą ir Albany, N. Y. Mūsų bendradarbis mano pabuvoti šiose lietuvių kolonijose keletą dienų ir pasidarbuoti dienraščio reikalais.

Kadangi p. Kriaučiūnas yra įgaliotas atlikti kai kuriuos VIENYBĖS administracijos reikalus, todėl prašomi VIENYBĖS draugai Amsterdame ir Albany kolonijose suteikti p. Kriaučiūnui visokią galimą pagelbą, kad jis galėtų sekmingai jam pavestus VIENYBĖS reikalus atlikti.

MIKUI PETRAUSKUI PAGERBTI VAKARAS — SPEKTAKLIS

Sekmadienį, spalių mėn. 2 d. Labor Lyceum salėje įvyko Komiteto Miko Petrausko Kūriniams Leisti surengtas spektaklis—koncertas. Programos vykdymas suvėluota. Skelbta buvo kad parsidės 5 val. vak., bet programa prasidėjo, publikai nerimaujant, tik po 6. val.

K. Petrikienė atidarydama vakarą trumpai paaiškino parengimo tikslą. Kl. Jurgelionis, kaipo svarbiausias to vakaro kalbėtojas visai neatvyko.

Dainų programoje išpildyta kai kurie Miko Petrausko sunkesni ir mažesni kūriniai. Dzūkišką dainelę "Šių nakcely" neblogai sudainavo L. Kavaliauskaitė, mezzo-sopranas. Gerai sudainavo Aldona Klimaitė, kolotūro sopranas "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka." "Jaunimo giesmę" sąskambio atžvilgiu keturiese sudainavo nepergeriausiai. Antanas Novikas, I tenoras kiek geriau pasirodė. Šiaip nebuvo vieningos linijos ir įtampos. Vytautas Dvarackas, smukininkas, turi gabumo smuiko muzikai, bet, matyti, yra mažai pildęs smuikų solo. "Daina be žodžių" gražus kūrinėlis, bet buvo jaučiama polifoninių klaidų. Šiaip sveikintinas pasirodymas. Nelė Statkevičiūtė, sopranas gražiai išpildė Birutės ariją iš operetės "Birutės". "Ilgu ilgu" Juozas Sukackas, tenoras ir Pr. Pakalniškis, baritonas sudainavo patenkinamai.

Iš operetės Birutės suvaidinta I veiksmas. Geriausiai rolę atliko ir į savo vietą pateko Marijona Strumskienė, Birutės rolėje. Jos asmenyje pastebima artistiški gabumai ir laisvumas scenoje. Bendrai, Birutės rolė nėra lengva, bet sunkumai nugalėti. Dainavo pereinamose vietose gana gerai ir didektaliai. Sundšteino rolėje, J. Sukackas dainavo palyginamai daug geriau negu koncerto dalyje. Nik. Pakalniškis I karžygio ir J. Gužas II karžygio rolėje kalbėjo per skubiai ir neaiškiai. Scenai gabumų pastebima, tik reikia daugiau praktinio pobūdžio ir jautimosi. Režisierius J. Valentis dėjo, matyti, pastangų į veikalą, bet reikėjo suteikti daugiau pastabų. Lizdeikos rolę, Pr. Pakalniškis atliko palyginamai laisvai, tik balsas reikėjo kiek susendinti ir sulėtinti. Tėvūnui, J. Valenčiui reikėjo turėti daugiau jautrumo ir širdgėlos dukrelei Birutei ir nestovėti jautresnėse scenose lyg gipsiniam.

Iš Vaidilučių ir kitų dalyvių pastebėta trūkumų. Argi kas matė Perkūno garbinimo laikais vaidilutes su auksiniais ant rankų laikrodukais ir ir per riebiai 'lip-stick". Birutės broliai su rudais batukais... Tai klaida, kur mūsų scenose turi būti pagrindiniai šalinama. Šiaip veikalėlis atlikta vaizdingai. Entuziazmas artistuose buvo jaučiamas. Pastebima buvo pusiausvyra tarp choro ir muzikos. Muzikai vadovavo B. Šalinaitė.

Publikos galima buvo sutraukti daugiau.

Apue

ŠIŲ DIENŲ APSAUGA

Šis mėnuo—spalių mėnuo yra vienas iš pavojingesnių mėnesių iš visų metų tarpo, ką rodo nelaimingų atsitikimų trafiko atžvilgiu daviniai. Statistika patiekia davinius, kad per šį mėnesį daugiau atsitinka mirčių automobilių nelaimėse, negu kad kitame metų periode.

Priežastimi daugumos nelaimių yra perėjimas iš dienos šviesos taupymo laiko į tikrąjį laiką (Daylight Saving Time to Standard Time). Tamsesniu rudenio laiku skubinantis ar važiuojant į darbą ir vykstant atgal nakties metu ir įvyksta daugiausia nelaimingų atsitikimų tik per neapsižiūrėjimą ir skubinimą.

Kitas svarbus faktas nelaimingų atsitikimų kiekvieno vairuotojo priežastimi yra smarkiai važiuoti slidžiu keliu, kas sudaro didžiausį pavojų ir sukelia visų nelaimių priežastį. Šiuo rudenio metu keliai ir gatvės yra slidūs nuo lietaus, tad daug nelaimių ir įvyksta nesaugiai važiuojant slidžiais keliais.

Tad šiuo metu pavojingu laiku reikia labai saugotis ir važiuoti gana sumaniai ir atydžiai.

K.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.

Telefonuokite tuojau EVergreen 7-7550

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Skaitykit Vienybę

Vienybės knygyne galite pasirinkti geriausių knygų.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

PARDAVIMAI
PARDUODAMAS visai geras ir mažai vartotas Cash Register. Kaina žema. Kreipkitės: P. SHARRY
298 Irving Ave. Brooklyn, N. Y.
(229-231)

PASIRANDAVOJA
IŠNUOMUOJAMI 3 arba 4 kambariai su visais baldais ar be baldų su visais patogumais. Kam reikalingi geri kambariai greitai atsišaukite:
Z. VAITELIENĖ
284 Bay 11 Street, Brooklyn, N. Y.
(229-231)

VIENYBĖS KELEIVIŲ IR INFORMACIJŲ BIURAS
LAIVAKORTĖS IŠ IR Į LIETUVĄ
PINIGŲ SIUNTIMAS
DOKUMENTAI
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu
Patarimai ir įvairios informacijos
VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai
Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagamint Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

ĮVAIRIUS SKELBIMUS
VIENYBĖS RAŠTINĖ PRIIMA KASDIEN
Nuo 8 val. ryto
ligi
6 val. vakaro
Išskiriant sekmadienius ir šventadienius
TELEFONAS EVergreen 7-7840
193 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

82. Kai Gulmas, stipriai nutvėręs Yvonės ranką su peiliu taikė smūgį į gulinčio ant aukuro Diko, mergaitė baisiai suriko ir apalpo. Jos netikėtas krūptelėjimas grikštelėjo Gulmo ranką, iš kurios išsprūdo mergaitė ir pargriuvo ant žemės. Paleistas iš jos rankos peilis nusirito į akmenis.

Matydami ateinantį liūtą, Saulės kunigai manė, kad Liepsnojantis jų Dievas atsiuntė šį žvėrį juos baustí už pasivėlavimą su auka. Vienas laukinis pagriebė savo sunkią lazdą ir pasiryžo paaukoti tam pagoniškam Dievui, tą, kas bus arčiausias. Jis pamatė gulinčią Yvonę ir užsimojo užmušti ją.

Prisiartinęs liūtas momentui sustojo, nežinodamas, ką daryti. Atbėgęs paskui jį Dokas pamatė užsimojusį ant Yvonės aukotoją ir parodė liūtui. "Griebk jį, Džad-Bal-Dža!" suriko Dokas. Baisusis liūtas vienu šuoliu parmušė žmogžudį ir pagriebė savo baisiais nasrais. Yvonės gyvybė buvo išgelbėta.

Kuomet Džad-Bal-Dža kratė norėjusį užmušti Yvonę kunigo lavoną, Gulmas paėmė nuo žemės apeiginį peilį ir sušuko: "Aukos kraujas turi būti išlietas, nes kitaip mes visi žūsime!" Tą sakydamas Gulmas skubiai pribėgo vėl prie aukuro ir užsimojo peiliu į paguldyto Diko krūtinę. Auka turi žūti!

— Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje —